

ο Σεργκέι Νετσάγιεφ

**και οι ρώσοι
νιχιλιστές**

(1860-1890)

ΔΑΙΜΩΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

<< Το 1989, μια ολιγομελής ομάδα καταστασιακών με μακροχρόνη εμπειρία στην εργασία του αρνητικού, πυροδοτεί κατά τα ειωθота της ένα σκανδαλο, τα αποτελεσματα του οποιου ξεπερασαν την ίδια και όλες τις προσδοκίες της. Ανασυρει ένα μυθολογικό τερας της κολασής του αρνητικού και αφού ευλαβικά του σφουγγίζει το αιμα και τις ασφαλίτικες συκοφαντίες που το στολίζουν όλα τα προηγούμενα χρόνια, το ριχνει στην υπηρεσία του χασοτικού σχεδίου της. "Η νίκη ανήκει σ' αυτούς που θα σπειρουν το χάος δίχως να το αγαπούν." >>

(απο την εισαγωγή του "ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ" του Σ. Νετσαγιεφ, εκδοση της ομάδας "ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ", Οκτωβρης '94, Θεσσαλονικη)

Ο κορμος του κειμενου που ακολουθει, ειχε γραφτει ήδη απο τον Νοεμβριο του 1996. Στο τέλος της εκδοσης παρουσιάζεται (...για την Ιστορία) το αδημοσίευτο στην Ελλάδα, πρώτο μέρος της Κατήχησης Αντικειμενικοί λόγοι ("άνωτερας βίας") όσο και υποκειμενικοί (σκεπτικισμός ως προς την σκοπιμότητα της παρουσίας εκδοσης), αφήσαν αυτά τα κείμενα στο συρταρι. Διανυοντας πλέον το 2001, τα αντικειμενικά κολληματα έχουν πια αρθεί, οσον ομως αφορά τα υποκειμενικά, αυτά μάλλον παραμενουν (προς το εντονότερο).

Και ο προβληματισμός έχει να κάνει τόσο με προσωπικές αναθεωρήσεις όσο και με συνέπειες που (μπορεί να) έχει η ακριτή αποδοχή του "νετσαγιεφικού μυθου", κυρίως απο κάποιους νεαρούς συντροφους (τα παραπάνω λεγονται χωρις καμία διάθεση υποτίμησης τους, μοναχα ως καλεσμα για κριτική σκεψη-δραση).

Το κείμενο που ακολουθει δεν είναι μια στεγνή βιογραφία-"αγιογραφία". Προκειμένου να φωτιστεί όσο πιο πολυπλευρα η προσωπικότητα του Νετσαγιεφ, χρησιμοποιούνται εκτεταμένα αποσπασματα απο λογοτεχνικά ή και φιλοσοφικά κείμενα. Εσκεμμένα αφηνονται περισσότερο να μιλάνε αυτά. Η χειμαρώδης μορφή του Νετσαγιεφ και δράση των ρωσων νιχιλιστων, είχαν τραβήξει επανω τους τις πένες κορυφαιων λογοτεχνων της εποχής τους (Ντοστογιέφσκι, Ζολά), κάτι που συνεχίζεται μεχρι και σημερα με λογοτεχνες και φιλοσοφους (Καμύ, Σεμπρούν).

"-Σήμερα το πρωί συμβουλευσα τον Σιλμπεμπεργκ να γραψει καλύτερα ένα μυθιστορημα, παρα δοκιμιο, με θεμα τον Νετσαγιεφ... Κι αυτος ενδιαφερεται για το ζητημα.

-Καιρος ήταν! φώναξε η κοπελα. Είναι να απορεί κανεις που ο Νετσαγιεφ δεν ενεπνευσε κανεναν μυθιστοριογραφο!

Εκεινος αντεδρασε.

-Τι πράγμα; Και ο Ντοστογιέφσκι; Ξεχνατε τους Δαιμονισμενους;

-Ομως ο Ντοστογιέφσκι εμπνευστηκε πραγματι απο τον Νετσαγιεφ; (...) Ο Νετσαγιεφ ως ιστορικό πρόσωπο αλλά και όπως φαίνεται ως άτομο μέσα απο τα γραμματα του, τα κείμενα του, τις μαρτυρίες των φίλων και των εχθρων του και κυρίως της θυγατέρας του Χέρτσεν, της Ναταλία, είναι πολυ λιγοτερο ντοστογιεφσκιος, πολυ λιγοτερο "σλαβα ψυχη"... Με δυο λογια, είναι περισσότερο ευρωπαιος και γι' αυτο κυρίως αποτελεί προτυπο... Δεν είναι προκατειλημμενος απο το κακο... Διαπραττει τα εγκληματα του εν ονοματι του καλου... του απολυτου καλου, δηλαδή της επανάστασης. Κοντολογίς, είναι πιο συγχρονος και πιο λενινιστης, αν μου επιτρεπεται ο αναχρονισμος. Αυτος δεν θα πήγαινε να εξομολογηθεί σαν τον Σταβρόγκιν (πρόσωπο των "Δαιμονισμενων") ουτε σαν τον Μπακουίν... Ήταν ένας φωτισμενος εγκληματίας, ατοφιος, ατίθασος... Οχι, πραγματικά αξίζει να γραφτει ένα μυθιστορημα μονο και μονο γι' αυτον, τον Νετσαγιεφ! Δεν υπαρχει τίποτα να επινοησουμε, εκτος απο την συνολική καταγραφή της αληθείας... την γαλήνια βαρυτητα της λογοτεχνίας."

("Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ" -Χόρχε Σεμπρούν)

Η παρούσα εκδοση, ας ειδωθεί υπο το πρισμα ενός πρεποντος αποχαιρετισμου προς τον Β.Γ., συνεκδοτή του πρώτου τευχους του "ΔΑΙΜΟΝΑ..." και εναν απο τους αυθεντικότερους ελληνες νετσαγιεφσκι. Στα 25του χρονια επελεξε την "εθελουσια εξοδο" (... "ο υπνος της λογικής γενναιε τερατα").

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΠΗΓΕΣ

- Η ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (Σεργκέϊ Νετσαγιεφ) -εκδ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
- ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ (Σεργκέϊ Νετσαγιεφ) -εκδ. Ομάδα ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
- ΑΛΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ (η αλληλογραφία των Μπακουίν, Νετσαγιεφ, Χέρτσεν) -εκδ. ΛΕ.ΦΙ.ΒΟ.Π.
- "ΕΓΚΩΜΙΟ..." -τευχος 8 της εφημεριδας ΔΑΙΜΩΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
- ΜΕΓΑΛΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΑ, λημμα ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ ΣΕΡΓΚΕΪ
- ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ -κεφ. 4- (Τζαϊημς Τζολ) -εκδ. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ
- ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ -κεφ. 7- (Τζ. Λιχτχάιμ) εκδ. ΓΛΑΡΟΣ
- Ο ΕΞΕΓΕΡΜΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ (Αλπερ Καμύ) -εκδ. ΜΠΟΥΚΟΥΜΑΝΗ
- ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ -κεφ. 3&4- (Ζακ Ντυκλό) -εκδ. ΜΝΗΜΗ
- "DAUGHTER OF A REVOLYTIONARY/Natalie Herten & the Bakunin-Nechayev Circle" (Michael Confino)
- ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΙΣΤΟΡΙΑ" νο71, αρθρο "ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΧΤΥΠΟΥΝ ΤΟΥΣ ΙΣΧΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ"
- ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΙΣΤΟΡΙΑ" νο151, αρθρο "ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΤΣΑΡΙΚΗ ΡΩΣΙΑ"
- "Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ" -εκδ. ΝΕΦΕΛΗ
- ΖΕΡΜΙΝΑΛ (Εμίλ Ζολά) -εκδ. ΛΙΒΑΝΗ
- ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ (Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι) -εκδ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
- ΠΑΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ (Ιβάν Τουργκένιεφ) -εκδ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
- Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ (Χόρχε Σεμπρούν) -εκδ. ΕΞΑΝΤΑΣ
- Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΟ ΠΟΝΤΕΛΟΥΓΚΟ (Ρικάρντο Μπακέλι) -εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΤΟΥ 2001 ΣΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ ΑΡΙΘΜΟ ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΤΕΤΟΙΟ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΝΑ ΚΑΘΙΣΤΑ -ΤΕΧΝΙΚΑ- ΕΥΚΟΛΗ ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΟΠΟΙΟΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΤΑΙ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΕΙ

"(...) -Είχες ποτε σου ακουστα τον Νετσαγιεφ;

-Ενας αποφασισμένος αντρας -είπε ο Καφιέρο.- Διαβάσα τις "Αρχές της Επανάστασης" του.

-Κατι παραπάνω απο αποφασισμένος -είπε ο Μπακούνιν-, θα τον ελεγα απελτισμένο μα ψυχρο και μεθοδικό. Μπορείς να πεις ότι ο παγός καιει; Κι όμως, αν κρατήσεις σφιχτά στο χέρι σου ένα κομματι παγό, μοιάζει σαν να σε καιει. Έτσι μπορούμε να πουμε ότι καιει ο Νετσαγιεφ. Αυτό που κυρησσει, το έχει κάνει ήδη πριν το πει. Στα '66 ήταν ήδη συνενοχος του Καρακοζωφ στην αποτυχημένη αποπειρα κατά του Αλεξάνδρου Β'. Ήδη απο τότε στους κυκλους των ρωσων φοιτητων δεν ανοιγε ποτε το στομα του. Αυτοι συζητουσαν αφειδως και χωρις τελος. Εκεινος αδυνατος, λεπτοκαμωμενος, με αδεξιους τροπους, ειχε τις αρχες του. Σκοπος του η Καταστροφη, μεθοδος η Τρομοκρατια, προγραμμα Nihil. Το να αποδωσει ορους, σκοπους, καταστατικά στην Επανάσταση, σημαίνει να την προδωσει πριν την αρχισει. Αυτό το ειχε μαθει απο μενα. Όμως εγω δεν ειχα ακουσει τον ηχο αυτης της λεξης, nihil, που ειschwρησε τοσο βαθεια μεσα στην απελπισια και το κοινωνικο μισος ωστε να συλλαβει τον τρομορισμο σαν μεθοδολογια. Η δυναμη του Νετσαγιεφ φαινοταν ξεκαθαρα στα υπερβολικα μεγαλα ματια του, καταστροφικα ανοιχτοχρωμα, σαν μια μερα ανοιξιατικου ηλιου πανω σε καποια πολη την ωρα του σεισμου. Ματια που τα βλεφαρα τους δεν πεταριζαν ουτε ανοιγοκλειναν ποτε, αβασταχτα και καταδιωκτικά.

-Τι απογινε; -ρωτησε ο Καφιέρο.

-Θα σου πω αργότερα. Πριν 4 χρονια δεν ειχε ερθει ποτε στην Ευρωπη. Εκανε, οπως ενα μεγαλο μερος της νεολαιας, το "προσκυνημα του Λονδινου" για να επισκεφτει τους "γέρους της επανάστασης", τον Χέρτσεν, τον Ογκάρεφ και αλλους. Τους περιφρονησε ολους εκτος απο εμενα. Μου δηλωσε πως μονο απο εμενα ειχε παρει παραδειγματα και μαθηματα και μου εκθεσε τα τρια σημεια της ιδεας του. Να Καταστρεψει - να Τρομοκρατησει - να Εκμηδενισει. Εγω ειδα στο προσωπο του τον εκδικητη χωρις κωδικα, τον ανωνυμο ηρωα, τον λογικο χωρις συστημα, τον νεο βαρβαρο, τον νεο ανθρωπο, ανηλεη και ευθυ, το στοιχειο του μοιραιου ενσαρκωμενο στα βασανα της Ρωσιας, σκοτεινα και σιωπηλα σαν τα χιονια της. Ίσως εμεις να ειχαμε τα παντα, κι εκεινος ενα μονο πραγμα περισσοτερο απ' ολους μας: την τολμη που ο Δαντών εθετε σαν βαση και κινητηρια δυναμη των επαναστασεων. Και γι' αυτο και μονο ο Νετσαγιεφ αξιζε περισσοτερο απ' ολους μας. Η τολμη του δεν ειχε ορια. Όταν εδειχνα ότι απορουσα για αυτην, μου ελεγε ότι αναμεσα στην ρωσικη νεολαια ήταν ενας μεσα σε χιλιαδες και ότι το ιδιο ατρομητο πνευμα κυβερνουσε ολους τους νεους ανταρτες, την γενια του '70.

"Εισαι ενας απελτισμένος" του ελεγα καμμια φορα. "Για να μην ειμαι" απαντουσε "θα επρεπε να ειμαι ή βλακας ή διεφθαρμένος". Και με κοιταζε μ' εκείνα τα φοβερα φωτεινα ματια του(...)"

(*"Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΟ ΠΟΝΤΕΛΟΥΓΚΟ"* - Ρικάρντο Μπακέλι)

Ο Σεργκέι Γκεναντίεβιτς Νετσαγιεφ γεννηθηκε στις 20 Σεπτεμβρη 1847, στην αθλια βιομηχανικη πολη Ιβάνοβο απο γονεις προλεταριους, απογονοι κι αυτοι με την σειρα τους δουλοπαροικων. Σε αντιθεση με ολους σχεδον τους εξεχοντες ριζοσπαστες της εποχης που ήταν γονοι ευγενων και αστων που προσχωρουσαν στο επαναστατικο κινημα απο ενοχες για οσα οι προλεταριοι υπεφεραν απο την ταξη τους, ο Νετσαγιεφ ήταν *"...ενας πραγματικος επαναστατης, ενας χωρικος που φυλαξε ολο το μισο των σκλαβων εναντια στους αφενταδες τους"*.

Το 1866 πηγε στην Πετρουπολη οπου συνδεθηκε με τα ριζοσπαστικότερα στοιχεια (κυριως γιακωβινους και μπλανκιστες) του επαναστατικου κινηματος. Ήδη απο τις αρχες της δεκαετιας, νεες συνθηκες ειχαν διαμορφωθει με την παραγκωνιση των μετριοπαθων της λεγομενης "γενιας του '40" (Χέρτσεν, Ογκάρεφ, ο παροπλισμενος Μπακούνιν κ.α.). Στο μυθιστορημα του Ιβάν Τουργκένιεφ "ΠΑΤΕΡΕΣ και ΠΑΙΔΙΑ", εμφανιζεται για πρωτη ο ορος νιχιλισμός (μηδενισμός). Η δεκαετια λοιπον, θα ειναι η απαρχη της "γενιας του '60", της γενιας των μηδενιστων. Δημιουργουνται νεες σκληροπυρηνικες οργανωσεις με συνομωτικη δομη και στραμμενες πρωτιστα στην "προπαγανδα με την πραξη". Εντονο στοιχειο τους ενας επαναστατικος ασκητισμος και μια "θρησκευτικη" προσηλωση στον Σκοπό. Σημαντικότερες υπηρξαν η "ΖΕΜΛΙΑ Ι ΒΟΛΙΑ" (ΓΗ και ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ) και ο "ΚΥΚΛΟΣ ΙΣΟΥΤΙΝ". Ο σκληρος πυρηνας του "ΚΥΚΛΟΥ ΙΣΟΥΤΙΝ" συγκροτει την "ΚΟΛΑΣΗ", μια κλειστη ενοπλη ομαδα που τα μελη της ζουν μια ασκητικη ζωη, πληρως αποκομμενοι απο την κοινωνια, μεσα στην απολυτη ανωνυμια και παρανομια.

Το 1862, ο 19χρονος φοιτητης Πιοτρ Ζαϊκνέβσκι ειχε μεσα απο την εφημεριδα "ΝΕΑ ΡΩΣΙΑ" εξαπολυσει το πολεμικο του σαλπισμα που εμελλε να συναραξει την Ευρωπη για το υπολοιπο του αιωνα: *"Θα φωναξουμε ΑΡΠΑΞΤΕ ΤΑ ΤΣΕΚΟΥΡΙΑ και μ' αυτα θα διαλυσουμε τους αυτοκρατορες και τους οπαδους τους χωρις να κανουμε οικονομια στα*

χτυπηματα μας, οπως εκεινοι σημερα δεν κανουν οικονομια στα δικα τους εναντιον μας. Θα τους αφανισουμε μεσα στα σπιτια τους, στους στενους δρομους της πολης, στις πλατειές λεωφορους της πρωτευουσας και στα χωρια. Να θυμαστε πως οταν συμβει αυτο, οποιος δεν θα ειναι μαζί μας θα ειναι εναντιον μας, ενας εχθρος. Και θα χρησιμοποιησουμε καθε μεσο για να εξοντωσουμε εναν εχθρο". Στα επομενα χρονια στην Ευρωπη, δεκαδες επιθεσεις θα πραγματοποιηθουν εναντια σε βασιλεις και προεδρους και πολλες "εστεμμενες κεφαλες" θα πεσουν στο χωμα.

Τον χορο ανοιγει ο 24χρονος φοιτητης Ντιμίτρι Βλαντιμήροβιτς Καρακοζώφ, μελος του ΚΥΚΛΟΥ ΙΣΟΥΤΙΝ, που στις 4 Απριλη 1866 πυροβολει ανεπιτυχως τον τσαρο στον κηπο των ανακτορων. Ο Νετσαγιεφ φτανει στην ουσια της πραξης γραφοντας: "Υπηρξε ο Καρακοζωφ που αρχισε το αγιο εργο μας στις 4 Απριλη. Μονο μετα απ' αυτο ξυπνα στην νεολαια η συνειδηση της επαναστατικης της δυναμης. Αυτο ηταν παραδειγμα! Αυτο ηταν γεγονος! Καμμια προπαγανδα δεν θα μπορουσε να εχει τετοιο αποτελεσμα." Την ιδια περιοδο αναπτυσσεται και η πρακτικη των επαναστατικων απολλοτριωσεων. Κυριος στοχος των επαναστατων ηταν ταχυδρομικα τραινα με χρηματαποστολες τα οποια ξαλαφρωναν απο το φορτιο τους.

Αυτες ειναι σε γενικες γραμμες οι συνθηκες που ο Νετσαγιεφ συναντα το 1866 με τον ερχομο του στην Πετρουπολη. Συμμετεχει στις φοιτητικες ταραχες του 1868-'69 καθως και στην συνταξη του "ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ" μαζί με τον επιφανεστερο εκπροσωπο της γιακωβινικης τασης, τον Πιοτρ Τκάτσεφ ο οποιος πρωτος διατυπώνει την εννοια του "επαγγελματια επαναστατη" την οποια επικαλειται αργοτερα ο Λενιν. Ο Τκάτσεφ οριζεται απο τον Καμύ ως "...το μεταβατικο σταδιο αναμεσα στον μηδενισμο και τον στρατιωτικο σοσιαλισμο" και ο εξτρεμισμος του φτανει στο σημειο να θετει ως προαπαιτουμενο της επαναστασης, την εκτελεση ολων των ανθρωπων ηλικιας ανω των 25, ως ανικανων να ενστερνιστουν τις νεες ιδεες. Μυστικα προετοιμαζουν μια εξεγερση σ' ολοκληρη την Ρωσια για την ανοιξη του 1870. Στις 4 Μαρτη 1869 ο Νετσαγιεφ περναι τα συνορα προς την δυση προκειμενου να κανει επαφες και να εξασφαλισει υποστηριξη για την σχεδιαζομενη εξεγερση. Πρωτος σταθμος η Γενευη οπου συναντα τον Μπακουνιν τον οποιο γοητευει με το ακατασιγαστο επαναστατικο παθος του και τον κανει να γραφει: "Εχω εδω μαζί μου εναν απ' αυτους τους νεαρους φανατικους που δεν ξερουν κανενα δισταγμο, που δεν φοβουνται τιποτα. Πιστοι χωρις θεο, ηρωες χωρις ρητορεια." Οι Μπακουνιν-Νετσαγιεφ αναπτυσσουν εντονη εκδοτικη δραστηριοτητα με δεκαδες φυλλαδια και μπροσουρες. Εκδιδουν το πρωτο τευχος της εφημεριδας "ΝΑΡΟΝΤΝΑΓΙΑ ΡΑΠΣΠΡΑΒΑ" (ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ) με "χαιρετισμους" προς τον Ισούτιν ("...ο Ισούτιν εχει παρει την πρωτοβουλια και τωρα ειναι καιρος για μας ν' αρχισουμε, πριν παγωσουν τα ζεστα του ιχνη"), ενω συντασσουν και την "διαβοητη" ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ...

"(...) <<Ο επαναστατης περιφρονει την κοινή γνώμη. Περιφρονει και μισει την τρεχουσα κοινωνικη ηθικη σε ολες τις εφαρμογες της και σε ολες τις εκδηλωσεις της. Γι' αυτον ηθικο ειναι οτι συντελει στον θριαμβο της επαναστασης. Οτι τον εμποδιζει ειναι ανηθικο...>>

Ο Μαρού διαβασε την φραση μεγαλοφωνα.

-Ειναι απο την ΚΑΤΗΧΗΣΗ του Νετσαγιεφ, σχολιασε ο Σίλμπεμπεργκ απο πισω του. Μαλλον ομως το γνωριζετε !

Ο Μαρού γυρισε κουνωντας το κεφαλι του.

-Πραγματι, του ειπε.

Ο Ελί Σίλμπεμπεργκ ειχε κρεμασμενο στον μεσοτοιχο του γραφειου-βιβλιοθηκης ενα μεγαλο πινακα απο φελλο, οπου υπηρχαν στερεωμενα με πολυχρωμες πινεζες ή με διαφανη κολλητικη ταινια καθε λογης χαρτια. Υπηρχαν ακομματα εφημεριδων, φωτοτυπιες απο σελιδες βιβλιων, βιβλιογραφικα δελτια, φυλλα με αποσπασματα, αφορισμους, δηλωσεις πολιτικων ανδρων, κομματια απο συνεντευξεις με συγγραφεις και ουτω καθεξης. Ηταν δεκαδες , το ενα διπλα στο αλλο, αλλα υπηρχε ενας συνδετικος κρικος ολων αυτων των αποσπασματων, ολα αφορουσαν το θεμα της τρομοκρατιας, την σχεση αναμεσα στην τρομοκρατια και την επανασταση

-<<...ηθικο ειναι οτι συντελει στον θριαμβο της επαναστασης. Οτι την εμποδιζει ειναι ανηθικο>>, επανελαβε ο Ροζέ Μαρού.

Εκανε μια χειρονομία απογοητευσης.

-Η ηθική τους και η ηθική μας, προσθεσε. Παντα η ιδια ιστορια!

Πισω απο τον αφορισμο του Νετσαγιεφ για την ηθική και την επανασταση, υπαρχει η λανθανουσα ιδεα οτι αυτη ειναι το απολυτο καλο... Οταν ο Μαρξ εμαθε οτι η Ιστορια συχνα προχωρει απο τις κακες της πλευρες...

Ο Σιλμππεμπεργκ τον κοιταζε ολοενα και πιο εκπληκτος, ολοενα και πιο ανησυχος.

-Παρ' ολα αυτα, συνεχισε ο Μαρου, υπαρχει και στον Μαρξ, στην μεσσιανική θεωρια του περι επαναστασεως και αταξικής κοινωνιας, η δυνατοτητα αποτυχιας σ' αυτη την ηθική σχετικοτητα του Απολυτου!

Ο Σιλμππεμπεργκ ειχε σχεδον ξεχασει γιατι ο Μαρου ηταν εκει και ποια ερευνα, για ποιο φονο, τον ειχε φερει εκει. Τωρα πια μοναδικη του διαθεση ηταν να επιχειρηματολογησει, να λαμψει με τις γνωσεις του και να βαλει τα γυαλια στον συνομιλητη του.

-Θεωρειτε πως αν η επανασταση ηταν το απολυτο Καλο, η διατυπωση τοτε του Νετσαγιεφ θα ηταν δικαιολογημενη;

Στεκονταν ορθιοι αναμεσα σε βουνα απο βιβλια. Ο Μαρου εκανε μια χειρονομια, για να αποδιωξει την ερωτηση, σαν να εδιωχνε μια μυγα(...)"

("Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ" -Χόρχε Σεμπρούν-)

Και ακριβως οι σχεσεις Μπακουνιν-Νετσαγιεφ, υπηρξαν ο βασικός λογος που επικαλεστηκαν ο μαρξιστες για την διαγραφη του Μπακουνιν απο την Διεθνη. Στο συνεδριο της Διεθνους που συνηλθε στην Χάγη τον Σεπτεμβρη του 1872, μια "Επιτροπη Ερευνης" που ειχε αναλαβει να συνταξει εκθεση σχετικά με την δραση της αναρχικής "ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ", εισηγηθηκε την διαγραφη της απο τους κολπους της Διεθνους. Στις 21 Ιουλη 1873, η "Επιτροπη Πρακτικων" με επικεφαλής τον Μαρξ, δημοσιοποιουσε το πορισμα της:

"(...) Ηδη πριν απο το συνεδριο της Βασιλειας, οταν ηρθε ο Νετσαγιεφ στην Γενευη, ο Μπακουνιν τον πηρε με μεγαλο θορυβο υπο την προστασια του και εφτιαξαν στην Ρωσια μια μυστική οργανωση μεταξυ των φοιτητων. Ο Νετσαγιεφ, επωφελουμενος της αιγλης της Διεθνους και της θέρμης της νεολαιας, καταφερε να επιβληθει σε μερικους νεαρους και να τους παρασυρει να διαπραξουν εγκληματα του ποινικου δικαιου, δινοντας στην αστυνομια την αφορμη να χτυπησει το σπουδαστικο κινημα.

(...) Ο Νετσαγιεφ φυλαγε με μεγαλη επιμελεια ενα αριθμημενο βιβλιαρακι που το ονομαζε "Η ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ". Ισχυριζοταν πως η κατοχη αυτου του βιβλιου συνιστα προνομιο που χαρακτηριζε καθε απεσταλμενο ή πρακτορα της "Διεθνους Συμμαχιας". Συμφωνα με ολες τις καταθεσεις, η "Κατηχηση" γραφτηκε απο τον Μπακουνιν."

Η "Επιτροπη Πρακτικων" κατηγορει τελος τους Μπακουνιν-Νετσαγιεφ για διγλωσσια και με ειρωνικο τονο καταληγει:

"(...) Οταν απευθυνονται στους δυτικούς, μονο υπομνηση γινεται της αναγκης να μην μινει λιθος επι λιθου, καθως οι δυτικοι "εχουν τραφει με φιλισταϊκες προληψεις" και εχουν αναγκη "ειδικης μεταχειρισης". Σ' αυτους δεν μιλανε λοιπον παρα για θεωρητική αναρχια, αντιαυταρχισμο, φεντεραλισμο και αλλα τετοια ανωδυνα πραγματα. Στους γεννημενους αναρχικους ομως, στους εκλεκτους, στην νεολαια της Αγιας Ρωσιας, ο προφητης τολμα να μιλα ανοιχτα. Εκει αναρχια ειναι η καταστροφη των παντων, η ολικη καταστροφη. Η επανασταση ειναι μια σειρα δολοφονιων που στην συνεχεια θα γινουν μαζικες εκκαθαρισεις. Εκει η σκεψη και η επιστημη ειναι απαγορευμενες για την νεολαια ως ενασχολησεις κοσμικες και ματαιοδοξες που θα μπορούσαν να οδηγησουν στην αμφισβητηση της ορθοδοξιας της ολικης καταστροφης."

"(...)Ο Μαρου ηξερε απο παλια ποιος ηταν ο Νετσαγιεφ. Ηταν ενα θεμα στην ιστορια του 19ου αιωνα.. Ο Καρλ Μαρξ του ειχε αφιερωσει ενα ολοκληρο κομματι της μπροσουρας που ειχε γραψει με σκοπο να καταπολεμησει τις ιδεες του Μπακουνιν κατα την Α' Διεθνη. Μια στρατηγική επιθεση εναντιον του Νετσαγιεφ, τον οποιο θεωρουσε υποδειγμα κακου επαναστατη, ζοφερη ενσαρκωση της καταστροφικής τρελλας της τρομοκρατιας και της πνευματικής σηψης."

("Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ")

Με την περατώση της αποστολής του στην Δύση, ο Νετσαγιέφ επιστρέφει στην Ρωσία τον Σεπτέμβριο του '69. Τειθεται σε κίνηση η τελευταία φάση πριν τη σχεδιαζόμενη εξέγερση της οποίας το ξεσπάσμα ορίζεται για τις 19 Φεβρουαρίου 1870 (επετειός της απελευθέρωσης των δουλοπαροίκων). Την ευθύνη της προετοιμασίας αναλαμβάνει η οργάνωση "ΝΑΡΟΝΤΝΑΓΙΑ ΡΑΣΠΡΑΒΑ" (ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ), συνωμοτικά δομημένη σε μικρούς αυτονομους πυρήνες των πέντε ατόμων, μια οργανωτική δομή αναλογη αυτής του "ΚΥΚΛΟΥ ΙΣΟΥΤΙΝ" και των "μυστικών εταιρειών" των Ιταλών καρμποναρών. Παρ' όλες τις προφυλαξεις όμως, οι μυστικές υπηρεσίες του τσαρού καταφεραν να δεισδύσουν στην οργάνωση. Το μυστικό της σχεδίου προδίδεται.

"Γύρισε στην Ρωσία αφήνοντας με σαστισμένο. Μεσα σε λίγους μήνες δημιούργησε πραγματικά μεσα στην Εταιρία Του Πελέκου μια οργάνωση επαναστατών, χωρισμένων σε ομάδες 5 ατόμων, που έδιναν λόγο σε μια Κεντρική Επιτροπή όπως οι Ιησουίτες στον στρατηγό τους και που της ανήκε το αίμα, τα υπάρχοντα και η τιμή τους. Ήταν η Ένωση των Πέντε και καλυψε την μιση Ρωσία μεσα σε ελαχιστο χρόνο."

("Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΟ ΠΟΝΤΕΛΟΥΓΚΟ")

"Η ανακρίση κράτησε τρεις ώρες. Τα ομολογησε όλα, όλα τα μυστικά, όλα όσα ήξερε, με όλες τις λεπτομερείες (...) Στο πρώτο πλάνο εμπαιναν ο Πιοτρ Στιεπάνοβιτς, η μυστική οργάνωση, οι πυρήνες, το δίκτυο. Στην ερώτηση γιατί έγιναν τόσες δολοφονίες, τόσα σκάνδαλα, ο Λιαμσιν τσακιστηκε να απαντήσει ότι όλα έγιναν <<...για την συστηματική υπονομευση των θεμελιών του κράτους, για την συστηματική διάλυση της κοινωνίας και όλων των αρχών της, για την αποθάρρυνση όλων, να γίνουν όλα μπαχαλο και την ετοιμορροπη έτσι κοινωνία, αρρωστη και αποκαμωμένη, κυνική και αθην αλλά με μια απεραντη δίψα για μια καθοδηγητική σκεψη, να την παρουμε ξαφνικά στα χέρια μας με ψηλά την σημαία της ανταρσίας, με στηριγμα ολοκληρο το δικτυο των πυρήνων που δρούσαν, θα στρατολογούσαν, θα αναζητούσαν στην πράξη όλους τους τρόπους και τις μεθοδους, όλα τα αδυνατά σημεία όπου θα χτυπούσαμε>>.

Στην συγκεκριμένη ερώτηση αν υπάρχουν πολλοί πυρήνες απαντήσε ότι είναι ανυπολογιστος ο αριθμος τους, ότι ολοκληρη η Ρωσία είναι σκεπασμένη απο ένα δικτυο απο τετοιους πυρήνες και μολο που δεν παρουσίασε αποδείξεις, νομιζω πως απαντήσε με απολυτη ειλικρινεία. Παρουσίασε μονο το προγραμμα της οργάνωσης, τυπωμένο στην Ευρωπη..."

("ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ" -Φ. Ντοστογιέφσκι)

"...το 1978, με αφορμή την δολοφονία του Άλντο Μόρο, ο επιθεωρητής Μαρού ασχοληθηκε παλι με τον Σεργκέι Γκεναντίεβιτς Νετσαγιέφ. Με δικαστική εντολή ειχε ερευνησει για Ιταλούς υποππουσ που ενδεχομενως ειχαν συμμετασχει στην απαγωγή και κρυβονταν στην Γαλλία. Μια μερα, διαβαζοντας ένα έγγραφο, ο Μαρού εμαθε ότι ο Άλντο Μόρο, λίγο πριν την απαγωγή του, ειχε αποφασίσει να ασχοληθει με το ζήτημα της πολιτικής τρομοκρατίας. Για τον σκοπο αυτο ειχε φτιαξει ένα καταλογο με βιβλία τα οποία ήθελε να του προμηθευσει ένας απο τους γραμματείς του. Πρώτο σε αυτο τον καταλογο ήταν ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ του Ντοστογιέφσκι."

("Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ")

Ο φερομενος ως χαφίες Ιβάνωφ εκτελείται με συνοπτικές διαδικασίες στο παρκο της Γεωργικής Ακαδημίας με μια σφαιρα στο κεφαλι απο τον Νετσαγιέφ και το πτωμα του, δεμένο με πέτρες, πετιεται σε παρακειμενη λιμνη. Το κατασταλτικό κυμα έχει ήδη δρομολογηθει και 300 μελη της οργάνωσης συλλαμβανονται ενώ ο Νετσαγιέφ καταφερνει να δραπτετευσει στην Δύση όπου συνεχίζει την δράση.

"Ο Νετσαγιέφ έγινε ο ατεγκτος μοναχος μιας απελπισμένης επανάστασης. Το περισσότερο καταδηλο ονειρο του ήταν να εγκαθιδρυσει την εγκληματική τάξη, που θα επέτρεπε την διαδοση και τον τελικό θριαμβο της μαυρης θεοτητας που ειχε αποφασίσει να υπηρετήσει. Δεν ασχοληθηκε παρα μονο με την παγκοσμια καταστροφή και πρωτοτυπησε στο ότι διεκδίκουσε ψυχρα για οσους αφοσιωνονται στην επανάσταση το <<ΟΛΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ>>, και ουσιαστικά να τους επιτρέπονται τα παντα."

("Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ" -Άλμπέρ Καμύ)

Συνανταται στην Ελβετία με τον Μπακουνιν και επανεκδίδουν τις εφημερίδες "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ" και "ΚΑΜΠΑΝΑ". Όμως οι σχέσεις του Νετσαγιέφ με τον γερασμένο πια Μπακουνιν αρχίζουν να ψυχραινονται και ο Νετσαγιέφ του καταλογίζει πως "...δεν διαθέτει πια την σταθμη της ενεργείας και της αυταπαρνήσης που απαιτούνται απο

εναν αληθινο επαναστατη". Απο την αλλη, οι διαφοροι καλοβολεμενοι στην σιγουρια της δυσης ρωσοι εμιγκρεδες, δεν χανουν ευκαιρια για να διαβαλουν και να συκοφαντουν τον Νετσαγιεφ στον οποιο δεν συγχωρουν οτι γι' αυτον η επανασταση δεν ειναι μονο συγγραμματα και φλυαριες αλλα πανω απ' ολα η ακαπονητη δραση. Ενα ακομα γεγονος που επιταχυνει την ρηξη, ειναι η σχεση του Νετσαγιεφ με την Ναταλία Χέρτσεν, κορη ενος ρωσου μετριοπαθη σοσιαλιστη, φιλου του Μπακουιν.

Ο Νετσαγιεφ αηδιασμενος απ' ολες αυτες τις μικροτητες αλλα και κυνηγημενος απ' ολες τις ευρωπαϊκες αστυνομιες και μυστικες υπηρεσιες (οντας ο υπ' αριθμον 1 καταζητουμενος επαναστατης) ξεκιναι μια περιπλανηση στις ευρωπαϊκες μητροπολεις. Στο Λονδινο εκδιδει την εφημεριδα "ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ" ενω μεταφραζει και εκδιδει στα ρωσικα το "ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ" των Μαρξ-Ενγκελς. Απο εκει το επαναστατικο του ενστικτο τον στελνει στο Παρισι στις παραμονες της Κομμουνας. Παλι πισω στο Λονδινο και απο εκει στην Ζυριχη οπου και συλλαμβανεται τον Αυγουστο του '72. Παρα τις εντονες αντιδρασεις που εκδηλωνονται απο τους κυκλους των ριζοσπαστων, η Ελβετια δεν του χορηγει ασυλο και απελαυνεται στην Ρωσια.

Τον Γεναρη του '73 ξεκιναι στην Μοσχα η δίκη του οπου δηλωνει "γιος του λαου" και επικαλειται τον Ραζίν και τον Πουγκασέφ "που κρεμασαν τους ευγενεις, οπως στην Γαλλια τους εστειλαν στην γκιλοτινα". Καταδικαζεται σε 20 χρονια καταναγκαστικα εργα στην Σιβηρια και φευγοντας σιδεροδεσμιος ειχε την δυναμη να φωναζει: "Κατω ο τσαρος! Ζητω η λευτερια! Ζητω ο ρωσικος λαος!"

Τελικα, για λογους ασφαλειας -και κατοπιν προσωπικης εντολης του τσαρου- τον "εξαφανισαν" με απολυτη μυστικοτητα στα υπογεια κελια του φοβερου καστρου Πετροπαυλοφσκ οπου εζησε σε απολυτη απομονωση τα δεκα τελευταια χρονια της ζωης του.

" Ο Νετσαγιεφ ειναι πραγματικα στην υπηρεσια της επαναστασης, δεν υπηρετει τον εαυτο του αλλα την υποθεση. Οταν τον παρεδωσαν στην δικαιοσυνη, δεν εκανε ουτε την παραμικρη παραχωρηση στους δικαστες. Οταν του επεβαλαν 20 χρονια δεσμα, εξακολουθουσε να βασιλευει μεσα στην φυλακη, οργανωνει τους δεσμοφυλακες σε μυστικη εταιρια, προσχεδιαζει την δολοφονια του τσαρου και παραπεμπεται παλι σε δικη. Ο θανατος στα υπογεια ενος φρουριου μετα απο δεκα χρονια απομονωσης κλεινει την ζωη ενος επαναστατη που εγκαινiasε την γενια των μεγαλων ηγετων της επαναστασης που τ' αφηφουν ολα."

(*"Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ"* -Αλμπέρ Καμύ)

Μια σημαντικη -για το επαναστατικο κινημα- εξελιξη σημειωνεται ενα χρονο αργοτερα, το καλοκαιρι του 1874. Οι ριζοσπαστες φοιτητες εγκαταλειπουν μαζικα το πανεπιστημιο καθως αυτο "...εκπαιδευει τους στρατηγους της κουλτουρας". "Οι μαζες ειναι αμορφωτες επομενωσ δεν εχουμε κανενα δικαιωμα να μορφωθουμε. Δεν χρειαζεται και πολυ μαθηση για να εξηγησεις στον κοσμο οτι εξαπαταται και ληστευεται" διακυρησουν ριχνοντας το συνθημα "ΚΑΤΕΒΕΙΤΕ ΣΤΟΝ ΛΑΟ". Τριγυρνουν στα χωρια, "αποστολοι" της επαναστασης, προσπαθοντας να ξεσηκωσουν τους χωρικους, των οποιων ομως συναντουν την παγερη επιφυλαξη ενω απο την μερια του κρατους, το "κινημα" αυτο χυπιεται σκληρα με 4.000 συλληφθεντες, πολλοι απο τους οποιους καταληγουν εξοριστοι.

"...αλλά ο χωρικος δυσπιστουσε και σωπαινε. Κι οταν δεν σωπαινε, προδιδε τον αποστολο στον χωροφυλακα. Αυτη η αποτυχια των ωραιων ψυχων εσπρωξε το κινημα προς τον κυνισμο ενος Νετσαγιεφ ή τουλαχιστον προς την βια. Οταν η διανοση ενοιωσε πως δεν μπορουσε να κερδισει τον κοσμο με το μερος της, ενοιωσε παλι μονη της απεναντι στον απολυταρχισμο. Παλι ο κοσμος της παρουσιασθηκε με την μορφη του αφεντη και του δουλου. Η "ΛΑΪΚΗ ΘΕΛΗΣΗ" θα αναδειξει σε αρχη την ατομικη τρομοκρατια (...)

Ετσι ο μηδενισμος, στενα δεμενος με το κινημα μιας εξαπατημενης θρησκειας, καταληγει να γινει τρομοκρατια. Μεσα στον κοσμο της γενικης αρνησης, αυτοι οι νεοι προσπαθουν, με την βομβα και το ρεβολβερ, αλλα και με το θαρρος που βαδιζαν προς την κρεμαλα, να ξεπερασουν την αντιφαση και να δημιουργησουν τις αναγκαιες αξιες. Μεχρι τοτε οι ανθρωποι πεθαιναν στο ονομα αυτου που ηξεραν ή που πιστευαν πως ηξεραν. Απο τοτε επικρατησε η πιο δυσκολη συνηθεια, να θυσιαζονται για κατι που δεν ξερουν τιποτα γι' αυτο, εκτος απο το οτι πρεπει να πεθανουν για να υπαρξει αυτο το κατι. Μεχρι

τοτε, όσοι θα 'πρεπε να πεθάνουν, ελπιζαν πως θα τους προστατευε ο θεος απο την ανθρωπινη δικαιοσυνη. Αλλα οταν διαβαζουμε τις δηλωσεις των μελλοθανατων εκεινης της εποχης, βλεπουμε με καταπληξη πως ολοι, χωρις εξαιρεση, ελπιζουν πως οι δικαστες θα κριθουν απο την δικαιοσυνη αλλων ανθρωπων που θα ερθουν μελλοντικα. Αυτοι οι μελλοντικοι ανθρωποι ειναι η τελευταια τους ελπιδα, μια και δεν υπηρχαν οι ανωτερες αξιες που ηθελαν. Το μελλον ειναι η μονη υπερβεβαιότητα των ανθρωπων χωρις θεο."

("Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ")

Υπο το καθεστως αυτης της απογοητευσης και της καταστολης της "καθοδου προς τον λαο", ο πυρηνας των επιρρασμενων απο τον Νετσαγιεφ και τον Τκατσεφ, ανασυγκροτει την οργανωση "ΖΕΜΛΙΑ Ι ΒΟΛΙΑ" (Γη και Ελευθερια). Το προγραμμα δρασης της οργανωσης προεβλεπε: *"...συνεχιση των εξεγερσεων απο εξειδικευμενους πυρηνες, ιδρυση ξεχωριστου τμηματος δρασης με στοχο τον εντοπισμο και την εξουδετερωση χαφιεδων, απελευθερωση των φυλακισμενων επαναστατων, υπερασπιση της οργανωσης απεναντι στην κρατικη καταστολη και τελος αποδιοργανωση του κρατικου μηχανισμου με την διεισδυση επαναστατων στο σωμα της κρατικης διοικησης."*

"(...)Κατα καποιο τροπο ο Νετσαγιεφ ενσαρκωνει καλυτερα απο αλλες προσωπικοτητες, κι αυτο παρα την ιστορικη αποσταση και τις εντελως διαφορετικες συνθηκες, τον συγχρονο τρομοκρατη. Τον προγονο, κατα καποιο τροπο, των οπαδων των ΕΡΥΘΡΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΙΩΝ και της ΑΜΕΣΗΣ ΔΡΑΣΗΣ. Το κειμενο του, η Κατηχηση του Επαναστατη, θα μπορουσε να εχει γραφτει σημερα απο καποιον απο τους δικους μας μαρξιστες-λενινιστες"

("ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΕΤΣΑΓΙΕΦ")

" Η σημερινη γενια πρεπει να αποκτησει μια ανελεητη, ωμη δυναμη και ασυγκρατητα να βαδισει στονδρομο της καταστροφης. Ο υγιης αδιαφορος νους της νεολαιας πρεπει να κατανοησει πως ειναι ουσιαστικα πιο ανθρωπινο να μαχαιρωσουν και να πνιξουν ντουζινες και εκατονταδες μισητων παρα να συνδιαλαγουν μαζι τους και ετσι αθελα τους να συμμετεχουν σε συστηματικες νομιμες εγκληματικες πραξεις, στα βασανα και στα μαρτυρια εκατομμυριων προλεταριων... Ας ξεκινήσουν λοιπον ολα τα υγειη νεα μυαλα αμεσως προς την Ιερη Υποθεση της εξοντωσης του κακου, τον εξαγνισμο και την διαφωτιση της Ρωσικης γης δια πυρος και σιδηρου και να συνενωθουν αδελφικα με οσους κανουν το ιδιο σε ολη την Ευρωπη."

("ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ -Σ. Νετσαγιεφ)

Και η θυελλα ξεσπαιει... Στις 24 Γεναρη 1878, η Βέρα Ζαζούλιτς (στενη συντροφισα του Νετσαγιεφ) εκτελει τον στρατηγο Τρεπώφ, κυβερνητη της Πετρουπολης. Ενα μηνα αργοτερα, ο Βαλέριαν Οζίνσκι εκτελει στο Κιεβο τον οικονομικο επιτροπο Κοτλιαρέφσκι. Στις 16 Αυγουστου, ο Σεργκέι Κραβσίνσκι -γνωστος και ως "Στεπνιάκ"- ξεκοιλιαζει στο κεντρο της Πετρουπολης τον λαομισητο και αιματοβαμμενο αρχηγο της αστυνομιας Νικολάι Μεζεντσέφ. (Ο Κραβσίνσκι ηταν επαναστατης χωρικός της στεπας και πολεμησε για την επανασταση σ' ολοκληρη την Ευρωπη. Συμμετειχε μαζι με τον Μαλατεστα και αλλους ιταλους αναρχικους στην εξεγερση του Μπενεβέντο, πολεμησε μαζι με τους βοσνιους αυτονομιστες εναντια στην οθωμανικη αυτοκρατορια ενω υπηρξε και ο πρωτος συγγραφεας εγχειριδιου για τον επαναστατικο ανταρτοπολεμο). Τον Φλεβαρη του '79 εκτελειται ο πριγκηπας Κροπτόκιν, κυβερνητης του Χάρκοβο (ξαδελφος του Π. Κροπτοκιν) ενω δυο μηνες αργοτερα γινεται νεα -αποτυχημενη- αποπειρα κατα του τσαρου. Οι αρχες της "τερρορισμου" διατυπωνονται μεσα στις σελιδες του "ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ", μιας μπροσουρας γραμμενης απο τον Κραφτσίνσκι, μελος της οργανωσης. Το παραδειγμα των ρωσων νιχιλιστων απλωνεται και στην δυτικη Ευρωπη οπου το 1878-'79 γινονται στοχοι -ανεπιτυχων- επιθεσεων οι βασιλιαδες σε Ιταλια, Ισπανια και Γερμανια. Ο τσαρος θορυβημενος ιδρυει την διαβοητη ΟΧΡΑΝΑ, την "αντιτρομοκρατικη" της εποχης.

"(...)Ο Ετιέν ακουγε με μεγαλη προσοχη τα λογια του Ρωσου. Η διψα της μαθησης τον φλογιζε, ηθελε να κατανοησει αυτη την λατρεια της καταστροφης, που ελαχιστα μιλουσε γι' αυτην ο Σουβάριν, σαν να ηθελε να κρατησει για τον εαυτο του ολα της τα μυστηρια.

-Για εξηγησε μου επιτελους... ποιος ειναι ο σκοπος σας ;

-Να καταστραφουν τα παντα... Να μην υπαρχουν πια εθνη, ουτε κυβερνησεις, ουτε ιδιοκτησια, ουτε θεος, ουτε θρησκεια.

-Καταλαβαίνω. Αλλά που θα οδηγήσει κάτι τέτοιο;
 -Στην κομμουνιστική κοινωνία, έναν κόσμο καινούριο στον οποίο όλα θα ξεκινούν από την αρχή.
 -Και πώς θα το πραγματοποιήσετε; Πώς λογαριάζετε να δράσετε;
 -Με την φωτιά, με το δηλητήριο, με το μαχαίρι. Ο ληστής είναι ο αληθινός ηρώας, είναι ο εκδίκητής του λαού. Είναι ο επαναστάτης που ενεργεί χωρίς φράσεις παρμένες από τα βιβλία. Μια σειρά από τρομερές αποπειρές πρέπει να τρομοκρατήσει τους ισχυρούς και να ξυπνήσει τον λαό.
 Καθώς ο Σουβάριν μιλούσε, τπ πρόσωπο του αγριεψε. Μια φλόγα μυστικού παθους ξεπηδούσε από τα αχρωμα ματια του και τα λεπτα του χερια εσφιγγαν την κοχη του τραπεζιου με τοση δυναμη, ωστε κινδυνευαν να την σπασουν. Ο Ετιεν τον κοιταζε με δεος. Συλλογιζοταν ορισμενες ιστοριες που του ειχαν αλλοτε εκμυστηρευθει καπως αοριστα για υπονομους γεματους δυναμιτιδα κατω απο το παλατι του τσαρου και για διευθυντες αστυνομιας σφαγμενους σαν αγριογουρουνα..."
 ("ΖΕΡΜΙΝΑΛ" -Εμίλ Ζολά)

Το κράτος θορυβημένο απ' αυτό το κύμα επιθέσεων, στέλνει τον στρατηγό Ποτάπωβ της Οχράνα να συναντήσει τον Νετσαγιεφ στην φυλακή και να του υποσχεθεί "επιεικεία" σε ανταλλαγή της "συνεργασίας" του. Απέναντι σε μια τέτοια προσβολή, ο περηφάνος "Μαυρός Βαρωνός" ορμάει και με τα χέρια του ξεσκίζει το πρόσωπο του στρατηγού. Του περνάνε βάρειες αλυσσιδές σε χέρια και σε πόδια οι οποίες δεν θα βγουν από πάνω του παρά την μέρα του θανάτου του. Τα μέλη του σώματος του πληγιάζουν από τα σίδερα που τον σφιγγουν και χωρίς καμμία ιατρική φροντίδα η σάρκα αρχίζει να σαπίζει και να πεφτεί. Αυτός όμως ακάταβλητος συνεχίζει τον δρόμο του.

"(...) σκεψου οτι εκανε καθε μερα γυμναστικη γιατι ελεγε οτι στην φυλακη ο επαναστατης εχει υποχρεωση να διατηρησει ακεραια την υγεια του και τις δυναμεις του για να αντεξει τις ανακρισεις και για να αποδρασει. Τωρα στην Ρωσια, στο φοβεροτερο μπουντρουμι του Πετροπαυλοφσκ, ειμαι βεβαιος οτι κανει κανονικα τις ασκησεις του καθε μερα. Μου φαινεται οτι ακουω τον ηχο των αλυσιδων ενω κανει σουηδικη γυμναστικη."

("Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΣΤΟ ΠΟΝΤΕΛΟΥΓΚΟ")

Ο Νετσαγιεφ "μαγεύει" τους ίδιους του τους δεσμοφυλάκες οι οποίοι τον αποκαλούν "ο αέτος μας" και συντασσονται στην επαναστατική υπόθεση. Μέσω των δεσμοφυλάκων επικοινωνεί με τους συντροφους του οι οποίοι συγκλονισμένοι μαθαίνουν πως ο αγαπημένος τους Σεργκέι ζει (παρα τις περι του αντιθετου φημες) και μαλιστα οχι στην Σιβηρια αλλα λιγα μολις χιλιομετρα μακρια τους (την συγκινηση των μελων της οργανωσης, εκφραζει χαρακτηριστικα στα απομνημονευματα της η Βέρα Φίγκνερ). Συνεπαρμενοι απο την ιδεα να τον εχουν παλι κοντα τους, προετοιμαζουν πυρετωδως την αποδραση του. Ο Νετσαγιεφ ομως τους επιπληττει και τους μνηνει πως πρωτευει η εκτελεση του τσαρου ζητωντας η δικη του αποδραση να περασει σε δευτερο πλانو.

Στη γενική συνέλευση της "Γη και Ελευθερία" που συγκαλείται στο Βορονέζ (21 Ιουνή 1879) η οργανωση διασπεται. Η πιο μετριοπαθης πτερυγα συγκροτει την "ΤΣΕΡΝΙ ΠΕΡΕΝΤΕΛ" (ΜΑΥΡΗ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ) απο την οποια θα προκυψει στα 1883, ο πρωτη ρωσικη σοσιαλδημοκρατικη ομαδα ("ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ") με πρωταγωνιστη τον Πλεχάνωφ.

Απο την αλλη μερια, η σκληροπυρηνικη νετσαγιεφικη φραξια ιδρκει την "ΝΑΡΟΝΤΝΑΓΙΑ ΒΟΛΙΑ" (ΛΑΪΚΗ ΘΕΛΗΣΗ). Η νεα οργανωση αποφασιζει στην μυστικη της συνεδριαση (26 Αυγουστου 1879) να "...μην επιτειθεται πλεον κατα ανωτερων κρατικων λειτουργων αλλα να συγκεντρωσει ολες της τις δυναμεις με σκοπο την εκτελεση του τσαρου Αλεξανδρου."

"...και πραγματι ο τσαρος εκτελειται, στην ουσια απο εναν ανθρωπο που βρισκοταν θαμμενος κατω απο την γη, με αλυσσιδες σε χερια και σε ποδια, μισοτυφλος και αρρωστος σε μια τρυπα 1,80 επι 1,20. Τον λεγανε Νετσαγιεφ και η ελπιδα του ειναι ζωντανη..."

"Σημερον, την 1η Μαρτιου 1881, η Αυτου Μεγαλειοτης ο Αυτοκρατωρ, ενω επεστρεφε απο το Ινζενιέρνι Ζαμόκ οπου ηυαρεστηθη να παρακολουθησει παρελασιν της φρουρας, ετραυματισθη σοβαροτατα εις την οχθη της διωρυγος της Αικατερινης, απο εκρηκτικας υλας αι οποιαι ερριφθησαν κατωθι της αμαξης και συνετριψαν τους δυο ποδας του. Ο εις

εκ των κακοποιων, ονοματι Ρουζάκωφ, συνελληφθει. Λογω της απωλειας αιματος, η κατασταση της Αυτου Μεγαλειοτητος ειναι απελλιπιστικη ." (επισημο ανακοινωθεν)

Μετα την εκτελεση του τσαρου αποκαλυπτεται ο ρολος του Νετσαγιεφ σ' αυτην. Οι συνθηκες κρατησης γινονται απολυτα εξοντωτικες ενω 60 υπαλληλοι της φυλακης συλλαμβανονται και δικαζονται ως συνεργοι του. Ο Ζελιάμπωφ, καθοδηγητης του κομμαντο που εκτελεσε τον τσαρο, οταν στην εξελιξη της δικης διαφαινεται οτι ισως εκτελεσθει μονο ο φυσικος αυτουργος Ρουζάκωφ, διακυρησσει πως *"...μονο η δειλια της κυβερνησης μπορει να εξηγησει γιατι θα στησουν μια κρεμαλα αντι για δυο"* περιλαμβανοντας ετσι και τον εαυτο του στους προς εκτελεση Τελικα, πεντε μελη της ΛΑΪΚΗΣ ΘΕΛΗΣΗΣ οδηγουνται στην κρεμαλα...

"-Σου διηγηθηκα ποτε πως πεθανε αυτη; -ρωτησε ο Σουβάριν με γλυκια φωνη τον συντροφο του.

-Ποια;

-Η γυναικα μου στην Ρωσια.

Ο Ετιεν εκανε μια αοριστη κινηση, ξαφνιασμενος απ' αυτο το τρεμουλιασμα της φωνης, απ' αυτη την ξαφνικη αναγκη εκμυστηρευσης που εκδηλωνε ενας ανθρωπος συνηθως απαθης και απομονωμενος απο τους αλλους και απο τον ιδιο τον εαυτο του. Αυτος ηξερε μονο οτι την ερωμενη του την ειχαν κρεμασει στην Μοσχα.

-Αυτη ειχε βαλει την φωτια στο φυτιλι γιατι εναν αντρα ισως θα τον προσεχαν. Εξι ολοκληρες μερες παρακολουθησα την δικη κρυμενος μεσα στον κοσμο.. Δυο φορες πηγα να φωναξω, να πηδηξω πανω απο τα κεφαλια για να παω κοντα της. Μα τι θα ωφελουσε; Ενας αντρας λιγοτερο ειναι ενας αγωνιστης λιγοτερο. Αλλωστε, μαντευα πως και η ιδια μου ελεγε οχι με τα μεγαλα ματια της καθε φορα που συναντουσαν τα δικα μου. Την τελευταια μερα στην πλατεια, ημουν κι εγω εκει.... Εβρεχε κι αυτοι οι αδεξιοι δημιοι τα ειχαν χαμενα απο την βροχη που επεφτε καταρρακτωδως. Εκαναν εικοσι λεπτα για να κρεμασουν τεσσερις αλλους, το σκοινι εσπαζε και δεν μπορουσαν να αποτελειωσουν τον τελευταιο... Η Ανουσκα περιμενε ορθια και με αναζητουσε μεσα στο πληθος. Ανεβηκα πανω σε ενα ψηλο πεζουλι. Τοτε με ειδε και τα ματια της εμειναν να με κοιταζουν ως το τελος. Με κοιταζε ακομα και πεθαμενη... Την αποχαιρετησα με το καπελο μου και εφυγα.

Ηταν η τιμωρια μας -ειπε τραχια ο Σουβάριν, σπαζοντας την σιωπη-. Ημασταν ενοχοι γιατι αγαπιομαστε... Ναι, καλυτερα που πεθανε γιατι απο το αιμα της θα γεννηθουν ηρωες κι εγω εχω πια κανει πετρα την καρδια μου!... Τίποτα... Ουτε συγγενεις, ουτε γυναικα, ουτε φιλο! Τίποτα που να κανει το χερι να τρεμει την ημερα που θα πρεπει να παρει κανεις την ζωη των αλλων ή να δωσει την δικη του"

("ΖΕΡΜΙΝΑΛ")

"Μεσα στην ιστορια του επαναστατικου κινηματος, ο Σεργκέι Νετσαγιεφ, <<ο πιο ιδεαλιστης δολοφονος της ιστοριας>>, στεκει μονος του σαν τον Προμηθεα πανω στο βραχο. Οταν ο ναζωραίος κυρωνε την αρετη του ομολογωντας πως <<ουκ ηλθον βαλειν Ειρηνην αλλα Μαχαιραν>>, η αρετη αυτου του δολοφονου και εκβιαστη αγγελου, συνοψιζεται μεσα στην απολυτη περιφρονηση του για ολους τους ανθρωπινους περιορισμους και νομους που εστεκαν εμποδια στην πραγματωση του ιερου σκοπου του... Την παγκοσμια απελευθερωση της ανθρωποτητας και την ολοκληρωτικη καταργηση καθε μορφης εξουσιας και ταξικων διαχωρισμων. Περιφρονηση που απερρευε απο την τελεια αφοσοιωση του σε αυτο τον σκοπο. Περιφρονηση που ανεξιτηλα σημαδεψε τον σπαρακτικο και θανασιμο εφιαλη της ζωης του. Απο την μεθη της αιωνιας νιοτης του ως την φθορα και την περηφανη συντριβη του."

Μετα την εκτελεση του τσαρου, ο Νετσαγιεφ συστηματικα εξοντωνεται μερα με την μερα και η υγεια του καταρρευει, χτυπημενος απο το σκορβουτο και την φυματιωση. Αφηνει την τελευταια του πνοη στις 21 Νοεμβριου 1882, στα 35 του χρονια, πιστος μεχρι τελους στην "Κατηχηση" του, την μεγαλη του κληρονομια για ολους οσους οριζονται ως επαναστατες:

"...ο επαναστατης ειναι αμειλικτος απεναντι στο κρατος αλλα και δεν πρεπει με την σειρα του να περιμενει καμια μεγαλοψυχια απ' αυτο. Αναμεσα τους υπαρχει ενας αδιακοπος και αδιαλλακτος πολεμος μεχρι εσχατων."

"Η κατ'εξοχή είναι χωρισμένη σε δύο μέρη: 1) Γενικοί Κανόνες της Οργάνωσης αποτελούμενο από 22 αριθμημένες παραγράφους σε δύο ενότητες και 2) Κανόνες της Συμπεριφοράς των Επαναστατών με 26 παραγράφους χωρισμένο σε 3 ενότητες. Το δεύτερο μέρος είναι πιο γνωστό, έχει εκδοθεί πλάγια σε πολλές γλώσσες και εκδόσεις, ενώ το πρώτο μέρος, απ' ό,τι ξέρω, ποτέ δεν έχει μεταφραστεί στα αγγλικά. αν και μια πλήρης γαλλική μεταφράση περιλαμβάνεται στον τόμο του Κονφίνο, στην λίστα των Βιβλιογραφικών Σημειώσεων."

Το παραπάνω απόσπασμα προέρχεται από την εισαγωγή της ελληνικής έκδοσης (του β' μέρους) της "ΚΑΤΗΧΗΣΗΣ..." από τον ΕΛ. ΤΥΠΟ. Στην παρούσα έκδοση του "ΔΑΙΜΟΝΑ" παρουσιάζεται, για πρώτη φορά στα ελληνικά, το σχετικά αγνώστο α' μέρος της ΚΑΤΗΧΗΣΗΣ που αφορά τα οργανωτικά ζητήματα. Η μεταφράση έγινε από μια έκδοση στα αγγλικά (DAUGHTER OF A REVOLUTIONARY / Natalie Herten & the Bakunin-Nechayev Circle) του ιστορικού Michael Confino, καθηγητή στο πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ.

"ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Η δομή της οργάνωσης βασίζεται στην ατομική εμπιστοσύνη.
2. Ο οργανωτής (όντας ο ίδιος μέλος) επιλέγει 5 άτομα ανάμεσα στις γνωριμίες του και αφού πραγματοποιήσει ξεχωριστές συναντήσεις και διασφαλίσει την συναίνεση του καθενός, τους συγκεντρώνει και ιδρύει ένα κλειστό Πυρήνα.
3. Ο μηχανισμός της οργάνωσης σφραγίζεται από τα οκνήρα μάτια και έτσι το όλο εύρος των επαφών και των δραστηριοτήτων του Πυρήνα κρατείται μυστικό από οποιονδήποτε, με μόνη εξαίρεση τα μέλη του και τον Κεντρικό Πυρήνα, προς τον οποίο ο οργανωτής υποβάλει πλήρεις αναφορές σε τακτές ημερομηνίες.
4. Τα μέλη αναλαμβάνουν εξειδικευμένα καθήκοντα πάνω σε ένα σαφές πλάνο, σχεδιασμένο στην βάση της γνώσης της τοπικής κατάστασης, των κοινωνικών τάξεων και κυκλών στους οποίους πραγματοποιείται προπαρασκευαστική δουλειά.
5. Κάθε μέλος του πυρήνα, αμέσως ιδρύει με την σειρά του έναν δεύτερου επιπέδου πυρήνα γύρω από τον εαυτό του, σε σχέση με τον οποίο ο προηγούμενος πυρήνας παίζει τον ρόλο Κεντρικού Πυρήνα. Ο πυρήνας παρέχει προς τον Κεντρικό Πυρήνα το σύνολο των πληροφοριών που έχει συλλέξει, κάτι που συνεχίζεται προς τα πάνω.
6. Η αρχή της μη-λειτουργίας με άμεσες μεθόδους όταν μπορεί να υπάρχει αντιστοίχη επιτυχία με έμμεσες μεθόδους (μέσω δηλαδή άλλων ατόμων) είναι κάτι που θα πρέπει να εξετάζεται με ακραία λεπτολογία.
7. Η γενική αρχή της οργάνωσης είναι να μην προσπαθεί να πειθεί και να καλλιεργεί αλλά να στερεώνει εκείνες τις δυνάμεις που είναι ήδη έτοιμες, εξαλείφοντας έτσι τις περιττές συζητήσεις, ασχέτες με τον σκοπό μας.
8. Τα μέλη δεν κάνουν στον οργανωτή ερωτήσεις ασχέτες με την δουλειά των υποκειμένων πυρήνων.
9. Η απόλυτη ειλικρίνεια των μελών με τον οργανωτή είναι η βάση της επιτυχούς εξέλιξης της υποθέσεώς μας.
10. Σε σχέση με τους υποκειμένους πυρήνες, οι προηγούμενοι πυρήνες αποτελούν Κέντρα και τους προμηθεύουν με τους κανονισμούς μας και το οριστικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων στην περιοχή στην οποία εδρεύουν.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

11. Ο σκοπός των Τομέων είναι να επιτύχουν την ανεξαρτησία και αυτονομία της δουλειάς της οργάνωσης και να χρησιμεύσουν ως επιπλέον εγγύηση της ασφαλείας της κοινής υποθέσεως.
  12. Αυτοί οι Τομείς αποτελούνται αρχικά από 2-3 άτομα εξουσιοδοτημένα από το Δίκτυο και με την εγκριση της Επιτροπής. Με βάση τις Γενικές Αρχές της Οργάνωσης, επιλέγουν μια ομάδα ατόμων αποκλειστικά από εκείνους τους Πυρήνες που σύμφωνα με την γνώμη της Επιτροπής καλύπτουν τις απαιτήσεις. Η επικοινωνία με το Δίκτυο πραγματοποιείται μέσω των οργανωτών.
  13. Μέλη των πυρήνων που επιλέγονται για να στελεχώσουν ένα Τομέα, από την πρώτη συνάντηση δεσμεύονται: α) να δρουν αρμονικά, συλλογικά, σε πλήρη εξάρτηση με την φωνή της πλειοψηφίας και να εγκαταλείπουν τον Τομέα αποκλειστικά για να εισέλθουν σε ακόμα στενότερους κύκλους, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής, β) σε όλες τις σχέσεις τους με τον άλλο κόσμο, να έχουν στο μυαλό τους πάντα το καλό της οργάνωσης.
  14. Άτομα επιλέγονται να στελεχώσουν κάποιο Τομέα, ένας κάθε φορά. Όταν ο αριθμός τους φτάσει τους εξή, ο Τομέας χωρίζεται σε ομάδες σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής.
  15. Ένα άτομο από κοινού εκλεγεται να αναλάβει δουλειά στελεχούς, την διαλογή των αναφορών, την υποδοχή και αποστολή μελών της Επιτροπής και άλλων πρακτόρων της οργάνωσης έχοντας σχέση με τον Τομέα στο σύνολο του. Το ίδιο άτομο έχει υπ' ευθύνη του έγγραφα και περιουσιακά στοιχεία και κρατάει τον κατάλογο των διευθυνσεων.
  16. Τα υπολοίπα μέλη αναλαμβάνουν προπαρασκευαστικές εργασίες σε μια συγκεκριμένη κοινωνική τάξη ή κύκλο, επιλέγοντας βοηθούς ανάμεσα στα οργανωμένα άτομα, σύμφωνα με τις Γενικές Αρχές.
  17. Όλα τα άτομα που έχουν οργανωθεί συμφωνώντας με τις Γενικές Αρχές, θεωρούνται και χρησιμοποιούνται ως μέσα και εργαλεία για την πραγματοποίηση των αποστολών και την επίτευξη του στόχου της οργάνωσης. Έτσι, σε κάθε δουλειά που θα εκτελεσθεί από έναν Τομέα, η όλη φύση του σχεδίου θα πρέπει να είναι γνώστη μόνο στον Τομέα. Τα άτομα που εκτελούν τις -επιμερους- δουλειές δεν θα πρέπει για κανένα λόγο να γνωρίζουν την πραγματική φύση της αποστολής αλλά μοναχά εκείνες τις λεπτομέρειες, αυτά τα κομμάτια της δουλειάς, που έπεσε στο μερίδιό τους να ασκήσουν. Με σκοπό να εξυψωθεί ο ενθουσιασμός τους, μπορεί να είναι ζωτικό να παρουσιασθεί η φύση της δουλειάς με ένα απάτηλο φως.
  18. Τα μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για ένα σχέδιο που οι ίδιοι έχουν καταστρώσει και μόνο με την εγκριση της Επιτροπής δρομολογούν την πραγματοποίησή του.
  19. Ένα σχέδιο που προτείνεται από την Επιτροπή, πραγματοποιείται άμεσα. Για να αποτραπεί η Επιτροπή από το να έχει απαιτήσεις πέραν των δυνατοτήτων ενός Τομέα, υποβάλλεται αναφορά όσο το δυνατόν αυστηρότερη και ακριβέστερη αναφορικά με την κατάσταση του Τομέα μέσω των διαύλων επικοινωνίας που έχει με την Επιτροπή.
  20. Ένας τομέας μπορεί να στείλει μέλη του να επιθεωρήσουν ένα πυρήνα και να τον αποστείλει σε κάποιο νέο μέρος με σκοπό την δημιουργία νέων οργανώσεων.
  21. Το ζήτημα των οικονομικών πόρων είναι πρωτεύουσας σημασίας:
    - α) άμεση εισπράξη από μέλη και συμπαθούντες με ποσα εισφορών που έχουν συμφωνήσει.
    - β) έμμεση εισπράξη με ευλόγες προφασίες από μη-συμπαθούντες όλων των κοινωνικών τάξεων.
    - γ) διενέργεια συναυλιών και εκδηλώσεων, υποτιθείται για διαφόρους σκοπούς.
    - δ) διάφορα σχέδια που αφορούν ιδιαίτερα άτομα. Ο Τομέας απαγορεύεται να προχωρήσει σε πιο "φιλοδοξές" μεθόδους που βρίσκονται πέραν των δυνατοτήτων του. Μόνο βάση των οδηγιών της Επιτροπής μπορεί να προχωρήσει σε ένα τέτοιο σχέδιο.
    - ε) Το 1/3 των ποσών προορίζεται για την Επιτροπή
  22. Ανάμεσα στις απαραίτητες προϋποθέσεις για να ξεκινήσει ένας τομέας τις δραστηριότητές του είναι:
    - α) Το να εξασφαλισθούν γιαφκές
    - β) Ο εισοδισμός των εξυπνών και πρακτικών μελών στους κύκλους των εμπόρων, επαγγελματιών κ.λ.π.
    - γ) γνώση των τοπικών κουτσόμπολιών, των πόρων και άλλων -προσωπικής φύσης- μέσων συγκεντρώσεως & διάσπορας φημών.
    - δ) γνώση της αστυνομίας και των κυκλών των (δημοσίων) υπαλλήλων.
    - ε) δημιουργία σχέσεων με τα λεγόμενα εγκληματικά στοιχεία της κοινωνίας.
    - ζ) επίρροη σε υψηλόβαθμα άτομα μέσω των γυναικών τους.
    - η) διαρκής προπαγάνδα με όλα τα δυνατά μέσα
- Αυτό το αντίτυπο δεν προορίζεται να κυκλοφορεί αλλά να παραμείνει μέσα στον Τομέα."